

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU LATINA

1. Obsahové vymezení

- poznání SYSTÉMU LATINSKÉ GRAMATIKY, jejíž osvojení výrazně přispívá k rozvoji logického myšlení
- ODBORNÁ JAZYKOVÁ TERMINOLOGIE připravuje ke studiu filologických a lingvistických oborů
- latinská SLOVNÍ ZÁSoba tvoří značnou část slovní zásoby románských jazyků a angličtiny
- součástí výuky je dále VÝKLAD HISTORIE, FILOZOFIE, MYTOLOGIE, NÁBOŽENSTVÍ a DĚJIN UMĚNÍ
- podle zájmu studentů (seminář) lze výuku obohatit o latinskou TERMINOLOGII některých specifických oborů, jako je MEDICÍNA, BIOLOGIE a PRÁVO

2. Časové vymezení

- DVĚ vyučovací hodiny týdně POVINNĚ od kvinty do septimy
- dvě volitelné hodiny (SEMINÁŘ) v oktávě

3. Organizační vymezení

- výuka je realizována ve 45 MINUTOVÝCH vyučovacích jednotkách
- hlavní náplní hodiny je ČETBA SOUVISLÉHO LATINSKÉHO TEXTU, a to už od počátku studia. Jednoduché umělé texty jsou ve třetím roce studia postupně nahrazovány texty originálními. Žák je tak zvyklý orientovat se v cizojazyčném textu již o prvních momentů seznámení se s latinou.
- VÝKLAD GRAMATIKY potřebné k porozumění právě probíraného textu
- PROCVIČENÍ vyložené GRAMATIKY na různých hravých i klasických cvičeních (křížovky, rébusy, přesmyčky aj.) a následně přistoupení k textu
- ODVOZOVÁNÍ CIZÍCH SLOV na základě slovní zásoby obsažené v probíraném textu
- uvedení paralel SLOVNÍ ZÁSoby V MODERNÍCH JAZYCÍCH, vycházející ze slovní zásoby obsažené v probíraném textu
- VÝKLAD HISTORIE A REÁLÍ (MYTOLOGIE, ev. literatury)
- PROMÍTÁNÍ výukových materiálů (BBC dokumenty aj.)
- možná účast na CERTAMEN LATINUM, populární celostátní latinské soutěži

4. Výchovné a vzdělávací strategie

a. **Kompetence k učení**

- PRÁCE S INFORMAČNÍMI ZDROJI (s dostupným latinsko-českým a česko-latinským slovníkem; oborové encyklopedie a slovníky; kritický přístup k různým zdrojům informací, jako je například internet nebo některé populárně-vědné časopisy)
- schopnost ŘÍDIT vlastní UČENÍ při samostatném studiu i ve skupinové práci = SCHOPNOST UČIT SE efektivně

- dovednost získané INFORMACE PROPOJIT s látkou z příbuzných oborů (cizí jazyky, historie, náboženství, literatura, dějiny umění)
- schopnost SAMOSTATNÉHO NASTUDOVÁNÍ většího množství informací a jejich následné reprodukce a aplikace
- kritické ZHODNOCENÍ vlastních studijních VÝSLEDKŮ a zvážení potenciálu jejich zlepšení

b. Kompetence k řešení problémů

- ROZPOZNÁNÍ problému a OBJASNĚNÍ jeho podstaty
- SAMOSTATNÉ ŘEŠENÍ problému s možností konzultace
- uplatnění ZÁKLADNÍCH MYŠLENKOVÝCH OPERACÍ – srovnání, rozčlenění, dedukce aj.
- uplatnění LOGICKÉHO MYŠLENÍ
- KRITICKÝ PŘÍSTUP k informacím
- DISKUSE o problému A ANALÝZA problému

c. Kompetence komunikativní

- ORIENTACE v cizojazyčném, nejen latinském textu, a následné porozumění
- Pomocí slovní zásoby získané v latině schopnost ODHADU VÝZNAMU příbuzného slova v moderních jazycích a dovednost pochopit smysl textu i bez úplných informací (odhad významu, pokud část slovní zásoby chybí)
- práce ve SKUPINÁCH
- využívání zásad KRITICKÉHO MYŠLENÍ
- PREZENTACE VÝSLEDKŮ vlastní práce, LOGICKÉ a STYLISTICKY SPRÁVNÉ ČLENĚNÍ mluveného projevu
- POJMENOVÁVÁNÍ jevů, problémů a vyslovování hypotéz
- používání TERMINOLOGIE

d. Kompetence sociální a personální

- osvojení pravidel MORÁLKY, HUMANITY a TOLERANCE k jinakosti
- vzájemná POMOC při skupinové práci, uplatnění INDIVIDUÁLNÍCH SCHOPNOSTÍ
- respektování pravidel chování
- hodnocení a sebehodnocení, schopnost POSOUDIT své MOŽNOSTI v oboru

e. Kompetence občanské

- vnímání a rozvíjení DUCHOVNÍCH, ETICKÝCH a KULTURNÍCH HODNOT
- ZODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP k plnění úkolů
- diskuse a skupinová práce
- STANOVENÍ CÍLŮ

f. Kompetence pracovní

- VÝCHOVA K ZODPOVĚDNOSTI za splnění úkolů (pravidelná příprava, termíny, výstupy, forma, úroveň zpracování, prezentace)
- znalost a dodržování BEZPEČNOSTI PRÁCE
- SAMOSTATNOST při práci

- SPOLUPRÁCE ve skupině
- hodnocení a sebehodnocení

5. Průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	kvinta	sexta	septima	oktáva
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Serberegulace, organizační dovednosti, řešení problémů	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Sociální komunikace	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Morálka všedního dne	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Spolupráce a soutěž	L (int.)	L (int.)	L (int.)	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	kvinta	sexta	septima	oktáva
Globalizační a rozvojové procesy	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	L (int.)	L (int.)	L (int.)	

Humanitární pomoc a mezinárodní spolupráce				
Žijeme v Evropě	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Vzdělávání v Evropě a ve světě	L (int.)	L (int.)	L (int.)	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	kvinta	sexta	septima	oktáva
Základní problémy sociokulturních rozdílů	L (int.)	L (int.)	L (int.)	
Psychosociální aspekty interkulturality				
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi různého kulturního prostředí	L (int.)	L (int.)	L (int.)	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	kvinta	sexta	septima	oktáva
Problematika vztahů organismů a prostředí				
Člověk a životní prostředí				
Životní prostředí regionu a ČR				

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	kvinta	sexta	septima	oktáva
Média a mediální produkce				
Mediální produkty a jejich významy				

Uživatelé				
Účinky mediální produkce a vliv médií				
Role médií v moderních dějinách				

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU SEMINÁŘ Z LATINY

1. Obsahové vymezení

- Seminář primárně slouží jako PŘÍPRAVA NA MATURITNÍ ZKOUŠKU Z LATINY, ale doporučuje se i těm, kdo si chtějí rozšířit všeobecné znalosti a hlouběji proniknout do studia římské literatury a římských dějin a reálií.
- Hlavní náplní semináře je ČETBA ORIGINALNÍCH LATINSKÝCH TEXTŮ klasických autorů a STUDIUM řecké a římské LITERATURY, římských DĚJIN a římských REÁLIÍ všedního dne (bydlení, vzdělávání apod.), dále jsou zahrnuty texty KŘESŤANSKÉ, STŘEDOVĚKÉ a NOVOVĚKÉ a pozornost je věnována studiu VÝVOJE LATINSKÉHO JAZYKA po pádu západořímské říše a STŘEDOVĚKÉ LITERATUŘE.
- PŘEDPOKLÁDÁ SE znalost latinské morfologie, základní syntaxe a slovní zásoby z předchozích tří let studia latiny.
- Studenti získají hlubší poznání SYSTĚMU LATINSKÉ GRAMATIKY, jejíž osvojení výrazně přispívá k rozvoji logického myšlení.
- Podle zájmu studentů lze výuku obohatit o latinskou TERMINOLOGII některých specifických oborů, jako je MEDICÍNA, BIOLOGIE a PRÁVO.
- ODBORNÁ JAZYKOVÁ TERMINOLOGIE, s níž se během semináře posluchač také nutně setká, připravuje ke studiu filologických a lingvistických oborů.

2. Časové vymezení

- DVĚ vyučovací hodiny týdně VOLITELNĚ v oktávě

3. Organizační vymezení

- Výuka je realizována ve 45 MINUTOVÝCH vyučovacích jednotkách.
- Primární náplní hodiny je ČETBA ORIGINALNÍHO LATINSKÉHO TEXTU, jeho překlad a výklad, a dále STUDIUM řecké a římské

LITERATURY, ŘÍMSKÝCH DĚJIN a REÁLÍÍ na základě referátu, který si připraví a přednesou účastníci semináře a o němž poté s pedagogem i navzájem diskutují.

- Součástí je VÝKLAD složitější GRAMATIKY, která překračuje rámec prvních tří let studia latiny.
- Dále je součástí ODVOZOVÁNÍ CIZÍCH SLOV na základě slovní zásoby obsažené v originálním textu
- a uvedení paralel SLOVNÍ ZÁSoby V MODERNÍCH JAZYCÍCH, vycházející ze slovní zásoby obsažené v originálním textu.
- Je doporučena účast na CERTAMEN LATINUM, populární celostátní latinské soutěži.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

a. Kompetence k učení

- PRÁCE S INFORMAČNÍMI ZDROJI (s dostupným latinsko-českým a česko-latinským slovníkem; oborové encyklopedie a slovníky; kritický přístup k různým zdrojům informací, jako je například internet nebo některé populárně-vědné časopisy)
- schopnost ŘÍDIT vlastní UČENÍ při samostatném studiu i ve skupinové práci = SCHOPNOST UČIT SE efektivně
- dovednost získané INFORMACE PROPOJIT s látkou z příbuzných oborů (cizí jazyky, historie, náboženství, literatura, dějiny umění)
- schopnost SAMOSTATNÉHO NASTUDOVÁNÍ většího množství informací a jejich následné reprodukce a aplikace
- kritické ZHODNOCENÍ vlastních studijních VÝSLEDKŮ a zvážení potenciálu jejich zlepšení

b. Kompetence k řešení problémů

- ROZPOZNÁNÍ problému a OBJASNĚNÍ jeho podstaty
- SAMOSTATNÉ ŘEŠENÍ problému s možností konzultace
- uplatnění ZÁKLADNÍCH MYŠLENKOVÝCH OPERACÍ – srovnání, rozčlenění, dedukce aj.
- uplatnění LOGICKÉHO MYŠLENÍ
- KRITICKÝ PŘÍSTUP k informacím
- DISKUSE o problému A ANALÝZA problému

c. Kompetence komunikativní

- ORIENTACE v originálním, tj. poměrně složitém latinském textu, a následný rozvoj jazykového myšlení
- Pomocí slovní zásoby získané v latině schopnost ODHADU VÝZNAMU příbuzného slova v moderních jazycích a dovednost pochopit smysl textu i bez úplných informací (odhad významu, pokud část slovní zásoby chybí)
- práce ve SKUPINÁCH
- využívání zásad KRITICKÉHO MYŠLENÍ
- PREZENTACE VÝSLEDKŮ vlastní práce, LOGICKÉ a STYLISTICKY SPRÁVNÉ ČLENĚNÍ mluveného projevu
- POJMENOVÁVÁNÍ jevů, problémů a vyslovování hypotéz
- používání TERMINOLOGIE

d. Kompetence sociální a personální

- osvojení pravidel MORÁLKY, HUMANITY a TOLERANCE k jinakosti
- vzájemná POMOC při skupinové práci, uplatnění INDIVIDUÁLNÍCH SCHOPNOSTÍ
- respektování pravidel chování
- hodnocení a sebehodnocení, schopnost POSOUDIT své MOŽNOSTI v oboru

e. Kompetence občanské

- vnímání a rozvíjení DUCHOVNÍCH, ETICKÝCH a KULTURNÍCH HODNOT
- ZODPOVĚDNÝ PŘÍSTUP k plnění úkolů
- diskuse a skupinová práce
- STANOVENÍ CÍLŮ

f. Kompetence pracovní

- VÝCHOVA K ZODPOVĚDNOSTI za splnění úkolů (pravidelná docházka, termíny, výstupy, forma, úroveň zpracování, prezentace)
- znalost a dodržování BEZPEČNOSTI PRÁCE
- SAMOSTATNOST při práci
- SPOLUPRÁCE ve skupině
- hodnocení a sebehodnocení

Témata probíraná na semináři:

- **Literatura:** Homér a jeho dílo, římská komedie a tragédie, lyrika, epika, řečnictví, satira, historiografie, filosofie a epistolografie
- **Dějiny:** království a raná republika, vrchol římské republiky, krize republiky, principát a dominát
- **Římské reálie:** politický a správní systém republikánské doby, římská armáda, římské školství, bydlení, jídlo a stolování; římské lázně a hry,
- **Náboženství:** římské náboženství a rituály, mysterijní náboženství starověku a triumf křesťanství
- **Vývoj jazyků:** Vývoj latiny po pádu západořímské říše
- **Středověká literatura:** Počátky středověké literatury a karolinská renesance; legendistika a kronikářství českého středověku
- **Na semináři jsou čteny a vykládány texty největších římských autorů** (Iulius Caesar, Catullus, Cicero, Horatius, Livius, Martialis, Ovidius, Petronius, Plautus, Plinius Minor, Sallustius, Seneca Minor, Tacitus, Vergilius) a dále **texty křesťanské** (Vulgata, Augustin, Iacobus de Voragine, Cosmas, Karel IV., Komenský).